

Către: **doamna Anca DRAGU,**
Guvernator al Băncii Naționale al Moldovei

Nr. 147-24/SD din 27 noiembrie 2024

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (aspecte privind guvernanta instituțională)

Stimată dna Guvernator,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Băncii Naționale pentru un dialog constructiv și continuu, care oferă posibilitate de a participa la procesul de consultare a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (aspecte privind guvernanta instituțională). Urmare a consultării proiectului cu mediul de afaceri, intervenim cu următoarele propuneri și obiecții.

1. La art. 5,

- **alin. (2)** se exclude. A se menționa că:

a) prevederile în cauză sunt eronate, denaturate și nu sunt necesare, deoarece, conform art. 5 alin. (5) din Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, se prescrie expres dreptul autorităților publice, inclusiv în cazul BNM de a prelucra datele cu caracter personal fără a fi necesar consimțământul persoanelor fizice:

„(5) Consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru:

b) îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii;

d) executarea sarcinilor de interes public sau care rezultă din exercitarea prerogativelor de autoritate publică cu care este investit operatorul sau terțul căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal;

e) realizarea unui interes legitim al operatorului sau al terțului căruia îi sunt dezvăluite datele cu caracter personal, cu condiția ca acest interes să nu prejudicieze interesele sau drepturile și libertățile fundamentale ale subiectului datelor cu caracter personal;

b) prevederi similare nu se regăsesc nici la o altă autoritate publice;

c) în unele cazuri precum: utilizarea imaginilor persoanelor în scop de publicitate inclusiv drepturi de autor, ar fi necesar acordul acestor persoane pentru a fi utilizat dreptul la imagine, a se vedea prevederile art. 43-48 din Codul civil.”

- **Alineatul (3)** se exclude. Propunerea este motivată prin faptul că normele de referință contravin cert prevederilor art. 12-18 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și art. 9 din **Convenția modernizată pentru protecția persoanelor față de prelucrarea datelor cu caracter personal, în conformitate cu care:**

„1. Fiecare persoană fizică are dreptul:

- a. să nu facă obiectul unei decizii care o afectează în mod semnificativ, bazată exclusiv pe prelucrarea automată a datelor, fără se a lua în considerare opiniile sale;
- b. să obțină, la cerere, la intervale rezonabile și fără întârzieri sau cheltuieli excesive, confirmarea prelucrării datelor cu caracter personal care o privește, comunicarea într-o formă inteligibilă a datelor prelucrate, toate informațiile disponibile privind originea acestora, perioada de stocare, precum și orice alte informații pe care operatorul trebuie să le furnizeze pentru a asigura transparența prelucrării în conformitate cu articolul 8 alineatul (1);
- c. să obțină, la cerere, informații despre logica care stă la baza prelucrării datelor în cazul în care rezultatele acestei prelucrări i se aplică;
- d. să se opună în orice moment, din motive legate de situația sa, prelucrării datelor cu caracter personal care o privesc, cu excepția cazului în care operatorul demonstrează motive legitime pentru prelucrare care sunt mai presus de interesele sau drepturile și libertățile fundamentale;
- e. să obțină, la cerere, gratuit și fără întârzieri excesive, rectificarea sau ștergerea, după caz, a unor astfel de date, dacă acestea sunt prelucrate sau au fost prelucrate contrar dispozițiilor prezentei convenții;
- f. de a dispune de o cale de atac în temeiul articolului 12 în cazul în care drepturile sale în temeiul prezentei convenții au fost încălcate;
- g. să beneficieze, indiferent de cetățenia sau reședința sa, de asistența unei autorități de supraveghere în sensul articolului 15, în exercitarea drepturilor sale în temeiul prezentei Convenții.”

A se menționa că existența acestor drepturi, nu presupune obligația ca BNM să le satisfacă, or, legea prescrie dreptul de opoziție și de intervenție doar în situațiile în care poziția este una justificată cum ar fi: prelucrarea unor date inexacte/incomplete/eronate etc.

2. La Art. 23:

Alineatul (5) după cuvintele „sunt numiți” se completează cu cuvintele „prin concurs”. Propunerea este motivată de prevederile art. 6 alin. (4) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în conformitate cu care se prescrie expres că, pentru ocuparea unor funcții de demnitate publică prin numire, se organizează concurs dacă legea specială prevede astfel. Totodată, necesitatea păstrării procedurii de concurs este motivată de asigurarea transparenței, egalității de șanse și excluderea eventualelor acțiuni de favoritism sau corupție.

Alineatul (8) cuvintele „în ambele cazuri cu posibilitatea reînnoirii mandatului” se substituie cu cuvintele „fără posibilitatea reînnoirii unui mandat nou consecutiv” exclud.

Propunerea este motivată de faptul că oferirea posibilității obținerii unui nou mandat reprezintă un viciu esențial și un factor de loializare „excesivă” a demnitarului în raport cu forțele politice și alți decidenți, în vederea obținerii unui nou mandat. De altfel, dezideratele statuate la art. 6 alin. (4) din Legea cu privire la Banca Națională determină expres că Banca Națională și membrii organelor sale de conducere sunt independenți în exercitarea atribuțiilor stabilite de prezenta lege și nu pot solicita și nici accepta instrucțiuni de la autoritățile publice sau orice altă autoritate.

De asemenea, trebuie menționat că, în conformitate cu cadrul juridic special aplicabil altor autorități publice cu un statut similar BNM, este prevăzută aceeași interdicție, astfel: art. 17 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură; art. 63 din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal; art. 5 din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului; art. 14 din Legea nr. 136/2023 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>